

# Pistacia (Řečík)

čeleď: Pistaciaceae

Pochází z Kanárských ostrovů, severní Afriky, jižní Evropy, východní Asie a Severní Ameriky. Rostou v podobě keřů nebo malých stromů o výšce 5 - 15m. Listy jsou střídavé, zpeřené a mohou být jak opadavé, tak stálezelené. Nejznámějším druhem je bezesporu *P. vera* díky jejich plodům prodávaným jako pistáciové oříšky, které se řadí v botanice mezi pecky. Je vhodná pro bonsajové pěstování.

Potřebuje teplo, plné slunce, sušší půdu a vlhčí vzduch.

## Pistacia afghanistania

oblasti: Afganistán

## Pistacia atlantica (Řečík atlantický)

synonyma: *P. atlantica* var. *mutica*, *P. cabulica*, *P. mutica*, *Terebinthus atlanticus*

oblasti: Alžírsko, Arménie, Gruzie, Írán, Izrael, Kalifornie, Kavkaz, Kréta, Krym, Kypr, Libanon, Libye, Makaronésie, Maroko, Pákistán, Řecko, Sinajský poloostrov, Sýrie, Tunisko, Turecko, Ukrajina, Utah

Roste v severní Africe, východním Středomoří až po Pákistán. Listy jsou lichozpeřené, tvořené 2 - 5ti páry lístků. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *mutica*
- subsp. *cabulica*
- subsp. *kurdica*

Vyhovují ji vápenité půdy.

## Pistacia chinensis

synonyma: *P. formosana*, *P. philippinensis*, *Rhus argyi*, *Rhus gummifera*

oblasti: Alabama, Georgia, Kalifornie, Severní Karolína, Střední Čína, Texas, Z Čína

Pochází ze střední a západní Číny. Patří mezi střední stromy dorůstající výšky 9 - 15 (i 25)m. Listy jsou opadavé, dlouhé 20 - 25cm, sudozpeřené s 10 - 12 lístky dlouhými 15 - 20cm. Plodem je malá červená bobule s jedním semenem.

Odolává teplotám do -25°C.

## Pistacia eurycarpa

synonyma: *P. atlantica* subsp. *kurdica*, *P. atlantica* var. *kurdica*

## Pistacia khinjuk

oblasti: Írán

## Pistacia lentiscus (Řečík lentišek)

synonyma: *Lentiscus vulgaris*, *Terebinthus lentiscus*

oblasti: Albánie, Alžírsko, Andalusie, Baleáry, Chorvatsko, Černá Hora, Egypt, Francie, Itálie, Izrael, Katalánsko, Korsika, Kréta, Kypr, Libanon, Libye, Makaronésie, Maroko, Portugalsko, Řecko, Sardínie, Sicílie, Sýrie, Tunisko, Turecko

Roste ve středozevní v podobě stálezeleného dvoudomého bohatě větveného keře nebo malé stromy s 1/2kulatou mírně zploštělou korunou. Dorůstá výšky 1 - 5 (i 8)m a šířky do 6m. Barva borky je šedohnědá. Listy jsou střídavé, sudozpeřené, kožovité, tmavězelené, tvoří je 4 - 6 párů oválných lístků, vlastní lístky jsou kosočtvercovitě kopinaté, tupé, dlouhé (1 -) 1,5 - 4cm a vřeteno křídlaté. Kvete v úžlabí listů malými červenými nebo žlutými jednopohlavnými květy v krátkých klasech o délce 2 - 5cm, vlastní květy mají 3 - 4 kališní lístky délky 1 - 1,2mm. Plodem je červená, později prakticky černá peckovice průměru 3 - 6mm a používá se pro výrobu stolního oleje. Dřevnaté části se používají pro výrobu pryskyřice označované jako mastix. Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. *chia*

Vyhovuje mu suchá půda a chráněná místa před větrem. Není mrazuvzdorný, ale může se pěstovat jako keblíková rostlina, když se na zimu uklidí a bude mít světlé místo.

## Pistacia mexicana

synonyma: *P. texana*

oblasti: Guatemala, Mexiko, Texas

Pochází z Guatemaly a Mexika.

## Pistacia palaestina (Řečík palestinský)

Občas bývá považován jako poddruh *P. terebinthus*.

## Pistacia raportae

## Pistacia terebinthus (Řečík terebinthový)

synonyma: *Terebinthus vulgaris*

oblasti: Albánie, Alžírsko, Andalusie, Baleáry, Bulharsko, Chorvatsko, Francie, Írán, Itálie, Katalánsko, Korsika, Kosovo, Kréta, Libye, Makaronésie, Maroko, Portugalsko, Řecko, Sardínie, Sicílie, Slovinsko, Srbsko, Švýcarsko, Tunisko, Turecko

Roste v Íránu a západu středozevní v podobě opadavého dvoudomého stromy nebo velké keře o výšce 1 - 5 (i 10)m a šířce do 8m. Barva borky je šedohnědá. Větve bývají načervenalé. Listy jsou střídavé, lichozpeřené, dlouhé (7 -) 10 - 20cm, tvoří je 1 - 5 párů lístků, vlastní lístky jsou eliptické až

kopinaté, špičaté, tmavězelené, lesklé, tuhé, dlouhé (2 -) 5 - 6 (i 11)cm a široké (1 -) 3 - 6cm. Kvete v úžlabí listů na loňských větvích protáhlými zelenými jednopohlavnými růžovými nebo nahnědlými květy v bohaté latě délky 6 - 12cm, samčí květy mají 5 kališních lístků délky 1 - 1,2mm, samičí mají 3 - 4 kališní lístky délky také 1 - 1,2mm. Plodem jsou zploštělé červené, později hnědé, peckovice o průměru 5 - 7 (i 8)mm. Jsou bohaté na olej. Je bohatý na pryskyřici.

Vyhovuje mu suchá půda, řídké lesy, makchie, svahy a kamenitá, zpravidla vápenitá půda.

### Pistacia vera (Řečík pistáciový)

oblasti: Afganistán, Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie, Írán, Kyrgyzstán, Sicílie, Turecko

Patří mezi opadavé dvoudomé větrosnubné stromy nebo keře. Dorůstá výšky do 9m. Borka je hladká a šedá. Listy jsou lichozpeřené, tvořené ze 3 - 5ti lístků, vlastní lístky jsou zelené, vejčité a dlouhé 6cm. Samčí květy jsou drobné, nazelenalé, seskupené do hustých hroznů, samičí jsou nažloutlé a tvoří řidší hrozny. Plodem je peckovice se slabou dužinou ukrývající pecku velikosti lístkového oříšku se zeleným semenem a hnědočerveným o semením. Z jednoho stromu je možné získat až 50kg oříšků, ale plodí ve 2letých cyklech, takže se střídají bohaté a chudé úrody. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Aleppo'
- 'Kerman' - samičí
- 'Peters' - samčí

Vyhovuje ji plné slunce nebo polostín, teplo kolem 24°C a mírně vlhká nebo spíše suchá půda chudá na živiny. Odolává teplotám do -20 (snad i 25)°C. Pro plození jsou mrazy nutností!

### Pistacia weinmanniifolia

synonyma: P. coccinea

### Pistacia x saportae

oblasti: Střední středozeří

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/cherbar/heslo.php?504>

<http://botany.cz/cs/pistacia-lentiscus/>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Pistacia>

<http://listnate-stromy.atlasrostlin.cz/pistacie-lentiskova>

<http://ovoce-zelenina.atlasrostlin.cz/pistacie-prava>

<http://pistacie.navajo.cz/>

<http://www.celysvet.cz/pistacie.php>

<http://www.citrusy.cz/2004051901-pistacia-vera>

<https://www.rostliny.net/>